

A magyar szakszervezetek XXII. kongresszusának határozata

A határozat — amelyből részleteket közlünk — bevezetőben körvonalazza a szakszervezetek társadalmi hivatását, s megszabja, hogy milyen módon erősítsék tovább legnagyobb tömegszervezetünk szocialista jellegét. Kiemeli, hogy a szakszervezeteknek még hatékonyabban kell szolgálniuk a munkásosztály hatalmát, segíteniük politikai, gazdasági, szociális és kulturális céljainak megvalósítását. Megállapítja, hogy a szakszervezetek szervezeti feladataik meghatározásában és a dolgozókat érintő minden egyes kérdés megítélésében önállóak, tevékenységükért tagságuknak felelősek. Munkájukban a szocializmus építésének szolgálatára, a napi érdekek képviselése és egyeztetése mind következtetéseket alkot, tevékenységüket áthatja a munkáshatalomért, a szocializmusért érzett felelősség. A határozat a szakszervezetek alapvető céljaként jelöli meg, hogy aktívan vegyenek részt a szocializmus teljes felépítésében. Ennek eléréséhez az eszméi, politikai irányítást a Magyar Szocialista Munkáspárt adja.

Az állam és a szakszervezetek erősödő együttműködésével kapcsolatban megállapítja: a társadalmi munka megszervezésének és az alap elosztásának folyamatában jelentkező egyéni, csoport- és társadalmi érdekek közötti ellentmondások feloldása az állam feladata. Ahhoz, viszont, hogy a mindenkire kötelező állami normák jól fejezzék ki a társadalom távlati és a dolgozók napi érdekeit, szükséges, hogy a szakszervezetek intézményesen vegyenek részt a döntések meghozatalában, végrehajtásában. Az állam és a szakszervezetek nem ellenfelek, hanem más-más eszközökkel és módszerekkel ugyan, de egyaránt a munkásosztályt, az egész dolgozó népet szolgálják. Nem szabad az állam és szervei, valamint a szakszervezetek feladatai közé egyenlőségjelet tenni. Amíg az állam tevékenysége törvényeken, rendeleteken alapszik, s döntései kötelezőek, a szakszervezetek fő módszere a tömegek között folytatott mindennapos felvilágosító, meggyőző, mozgósító és érdekvédelmi munka. A szakszervezetek következetesen támogatják az államot, az állami szerveket, ez azonban nem zárja ki munkájuk bírálatát. A szakszervezeteknek éppen az a feladatuk, hogy alkalomkor még bátrabban önálló véleményt, a dolgozók reális igényeit és a társadalom lehetőségei alapján.

A szakszervezeteknek elő kell segíteniük, hogy a munkásosztály még eredményesebben töltse be vezető szerepét, cselekvőképessége, felelősségérzete erősödjék. Ezért megkülönböztetett gondot kell fordítani helyzetre, élet-, munka- és kulturális körülményeikre. Erősíteni kell az üzemi, munkahelyi demokráciát, a kibontakozását fékező tényezők ellen a szakszervezetek törvényes jogaikkal élve lépjenek fel. A kongresszus szükségesnek tartja, hogy az eddigi tapasztalatok elemzése alapján vizsgálják felül és szükség esetén újlag szabályozzák az üzemi demokrácia közvetlen fórumainak működésének követelményeit, meghatározza a gazdasági vezetés és a szakszervezeti szervek sajátos és közös feladatait.

A szakszervezeteknek hatékonyabban kell foglalkozniuk a különféle rétegek, szakmák sajátos érdekvizsgálásával, gondoskodva arról, hogy az állami és a közpénzügyi szervek közötti érdekek ütközése demokratikus formákat öltözzön. Az egyéni és csoport-érdekek bonyolult kapcsolatának egymáshoz: felis-

merésük, egyeztetésük és rangsorolásuk gondos elemzése és a helyzet alapos ismeretét követeli. A valódi és a vélt érdekek is keverednek, különválasztásukra az eddiginél több figyelmet kell fordítani. Az érdekek alapvető egyezésén belül ütközhetnek a politikai és a gazdasági megfontolások is. Az egyes osztályok, csoportok, rétegek érdekei egymástól eltérhetnek, egyaránt jogos és megvalósítandó követelményeket támaszthatnak. Az érdekkülönbségek helyes megoldása csak akkor lehetséges, ha a szakszervezetek az állami szervekkel együtt az állami és társadalmi érdekek szempontjából elemzik és oldják meg a problémákat. Az egyének, csoportok, rétegek tudata nem tükrözi hűven a társadalom érdekeit, ezért a szakszervezetek érdekvédelmi tevékenysége egyben a tudat állandó és folyamatos alakítását is megköveteli, mégpedig tömegmódszerekkel.

Az ország gazdasági eredményének növelésével, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításával összefüggő szakszervezeti feladatokról szóló fejezet abból indul ki, hogy a szakszervezeti mozgalom magának vallja a negyedik ötéves tervben megfogalmazott gazdaságpolitikát, mivel az összhangban áll a munkásosztály és az egész társadalom érdekeivel. A terv realizálásához azonban a szakszervezetek tevékeny közreműködése szükséges.

Életszínvonal-politikai kérdéseket elemezve a határozat megállapítja, hogy az elmúlt négy évben tovább emelkedett népünk, a munkásosztály, a parasztság és minden dolgozó réteg életszínvonala. Újabb eredményeket csak a nemzeti jövedelem emelkedése, a negyedik ötéves tervben megjelölt feladatok teljesítése biztosíthat. Az életszínvonal átlagos növekedésén belül azonban a különböző rétegek helyzete eltérő. Az intézkedések nem mindig azoknak a dolgozóknak, rétegeknek kedveznek, amelyekre erre a legnagyobb szükségük volna. Arra kell tehát törekedni, hogy a szocialista elosztást tökéletesítsük, az intézkedések hatását jobban előre lássuk. Előbbre kell lépni néhány nagyon fontos gond megoldásában: a bérpolitika továbbfejlesztésében, az ágazatok, szakmák közti béarányok javításában. Az árak mozgásának szilárdabb állami kézben tartásában, a lakáshelyzet erőteljesebb javításában, a nehéz fizikai munkák gé-

pesítésében, az egészségre ártalmas munkakörök csökkentésében, a munkaidő-csökkentés kiterjesztésében minden dolgozó rétegre.

A határozat kimondja, hogy a szocialista társadalom építésének együtt kell járnia valamennyi dolgozó réteg életszínvonalának rendszeres emelésével. A lakosság minden rétege egyaránt érezze az életkörülmények javulásában a szocialista társadalom gazdasági fejlődését. A negyedik ötéves terv ideje alatt tovább kell fejleszteni a szocialista elosztást. Az eddiginél nagyobb lehetőséget kell biztosítani az egyéni teljesítmények alapján a bérek differenciálásához. A legalacsonyabb és legmagasabb keresetek és jövedelmek arányát nagyjából a mai szinten kell tartani, emelni kell viszont a minimális béreket. A bérek növekedése a lakosság minden rétegénél haladja meg az árszínvonal emelkedését. Növelni kell a nehéz fizikai munkát és a magas kvalifikált munkát végzők bérét. A törzsgárda tagjainak anyagi megbecsülése fejezze ki a nagyobb teljesítmény, tapasztalat, szaktudás elismerését is. A bérfejlesztésben elmaradt és magas képzettséget igénylő szellemi foglalkozási ágakban a kereseteket az átlagot meghaladó arányban kell növelni, s meg kell oldani, hogy az alsóbb szintű vezetők keresete gyorsabban ütemben emelkedjen, mint azoké, akik irányítanak. Szigorú rendelkezéseket kell hozni és alkalmazni a tisztességtelen nyereséget szerző vállalatokra, a jogtalan jövedelemhez jutókra, mindazokra, akik olyan jövedelmek megszerzésére törekednek, amelyek nem a több, jobb, hatékony munkával teremtettek meg.

A határozat kifejti, hogy az árpolitika hosszú távra — előre és részleteiben — az egész életszínvonal-politikával összhangban kell kialakítani, gondosan elemezve a változások társadalmi, politikai hatásait.

A határozat hangsúlyozza, hogy a magyar szakszervezeti mozgalom mindig nagyra értékelte a Szakszervezeti Világszövetség és a sorába tartozó 140 millió dolgozó testvéri szolidaritását. A magyar szakszervezetek, mint az SZVSZ tagszervezetei, mindenkor felelősséggel vállalják a nagy világ-szervezet törekvéseiből rájuk háruló kötelezettségeiket.

Bővülő magyar—angol gazdasági kapcsolatok

Dr. Ajtai Miklós hazaérkezett Angliából

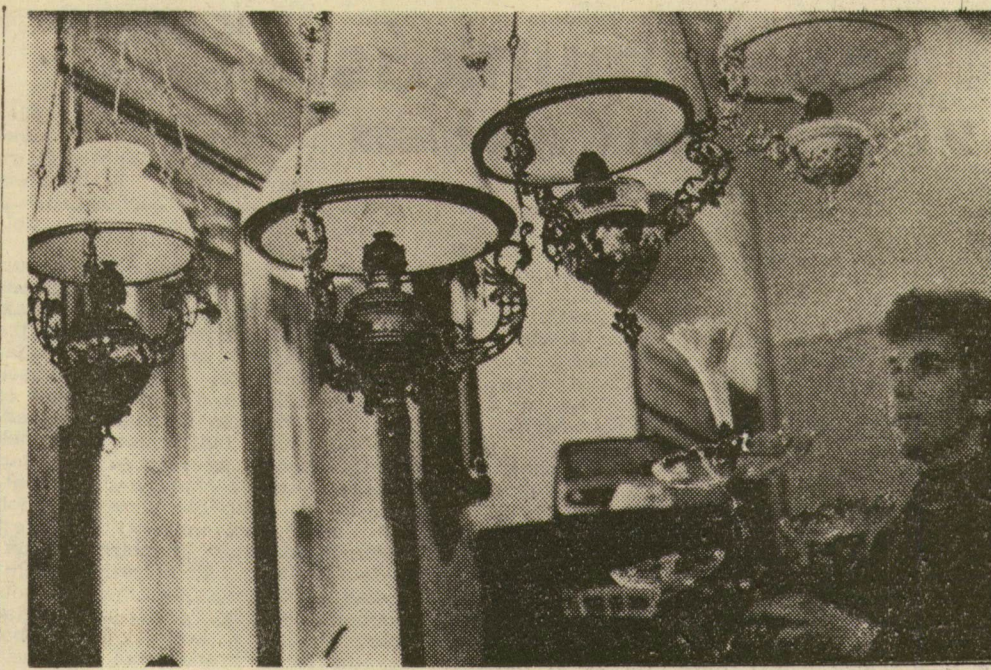
Dr. Ajtai Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese szombaton hazaérkezett egyhetes angliai látogatásáról.

A Minisztertanács elnökhelyettese a repülőtéren nyilatkozatban számolt be angliai útjáról.

— Házigazdánk rendkívül kedvesen fogadtak, utunk jól sikerült. Erzésem szerint teljesítettük azt a feladatot, amellyel kiutaztunk Nagy-Britanniába: sikerült a két ország gazdasági-műszaki és tudományos kapcsolatait bővíteni, szélesebb kapukat nyitni az együttműködés előtt. Mindez azért sikerült, mert mindkét fél — Nagy-Britannia és Magyarország — képviselője is — erre törekedett, s így könnyen szót

értettünk a tárgyalat kérdéseiben. Megállapodtunk többek között a mennyiségi korlátozások fokozatos feloldásában, az üzemeink közötti kooperáció szélesítésében, átgondolt szervezésében és sok más kérdésben. Mi úgy tekintettük utunkat, mint amely új szakaszt nyitott a két ország együttműködésében.

— Tárgyaltunk politikai jellegű kérdésekről is — mondotta Ajtai Miklós, majd így folytatta: — A látogatás egész atmoszférája jó volt. A megállapodásnak, amely a John Davies brit kereskedelmi- és iparügyi miniszterrel folytatott tárgyalásokon alakult ki, egyik lényeges pontja, hogy

Bizományi

Perzsavásár, szabott árakkal, a pult mindkét oldalán vevőkkel és eladókkal... A televízió mellett békésen megfér a vadonatúj iráni szőnyeg, a mongol bőr aktatáska, s a szorultságból eladott, kissé kopottas férfiöltöny. Nagyanyám-korabeli petróleumszállító éppen úgy kapni, mint négysávos magnetofont — Bizományi Áruház, Szeged, 1971.

— Szó esett a forgalomról. Mennyi pénzért vásárolt a bizományi tavaly?

— Összesen 21 millió 618 ezer forint értékű árut adtunk el, s ebből 19 millió volt a felvétel. Pontosabban: a lakosságtól 13—14 millióért vettük át a használt cikkeket.

— Naponta hány ember jön a boltba?

— Ezer-ezeröttszáz. Közülük egyre több a külföldi. Ők keresik leginkább a hobby-cikkeket, az antik órákat, petróleumlámpát stb.

— Mennyi nyereség marad a BAV-nál?

— Nálunk a szolgáltatás az első cél.

— Mégis?...

— A szabályzat szerint 12 vagy 13 százalékot számítatunk fel, esetenként valamivel többet, árrés címén.

— Szóval egymillió forint.

VELEMÉNYEK

— Vasz iszt dasz?

Németül nem tudok, megpróbálom mástól kérdezni.

— Megmondaná, miért jött az áruházba?

— Tévé szeretnék venni, itt jóval olcsóbb, mint a szaküzletben. Három hónapig adnak garanciát, az egyik kollégám is itt vett mondja a vasutas.

— Nem fél, hogy poruljár?

— A szaküzletben sem biztosabb...

— Nagyon szép ez a teáskészlet. Miért hozta be?

— Valamikor nászajándékba kaptam, de már nem veszem elő soha. Minek álljon ott bent a szekrényben? Az árából elmegyek két hétre üdülni. Jobb, mint örökségül hagyni.

— Mennyiért vették be a bútort?

— Hét és fél ezerért. Újat szeretnék, mert Tarnjában költöztünk; innen egyenesen a Széchenyi téri boltba megyünk. A többi egyelőre az OTP hitelez.

— Elégedett a kapott összeggel?

— Nem sok, az biztos. Apróhirdetésre azonban nem jelentkezett senki. Itt legálább bevették.

— Apropos A felvételi összeg. A BAV fiókigazgatója mondta:

— Az érvényben lévő rendelkezés szerint becsülnék az átvett és eladott cikkek árának arányában kapja a jutalekot. Ha túl keveset ad felvételnél, éppen úgy ráfizet, mintha a reálisnál magasabbat utálna. A protekciónak nincs értelme.

— Mennyit keresnek a becsüskök?

— A vezető becsüsünk 3500 körül. A másik se sokkal rosszabbul.

PROSPERITAS

A bizományi tehát jól él. A szegedi üzlet — kezdeményezőként az országban — rendszeresen felújítja használt cikkeit, azaz eredeti értékükhöz képest bizonyos költséggel ugyan, de megnöveli használati értéküket, a televíziót előbb kijavíttatja a GELKA-val, a bútort az asztalosokkal, a ruhaneműt a Patyoláttal stb. Miért?

— Az emberekben mind jobban megvan az igény, hogy az olcsóságnál inkább a használhatóságot részesítsék előnyben. Nem azt nézik, hogy az áru minél kevesebbe kerüljön, hanem azt, hogy rendes legyen. Mi nap mint nap érezzük az életszínvonal növekedésének hatását. Olyan cikkek kerülnek a boltba, amelyeket érdemes felújítani. Meg aztán nekünk is lépést kell tartani a korrall. A szó szoros értelmében lejárt a filmleres korszak...

— A tervek?

— Mivel a bútort iránt nagy az érdeklődés, külön bútorboltot nyitunk hamarosan, s igyekszünk a külföldiek kívánságát is figyelembe venni. Budapesten már működik olyan bizományi áruház, ahol régiségeket, érdekességeket lehet vásárolni valutáért. Miért ne lehetne Szegeden is? — Van elég szakember ehhez?

— Sajnos, a gyakorlott kereskedő kevés. Inkább újakat veszünk fel, kezdő embereket, akik nálunk tanulják ezt a mesterséget. Pesten szaktanfolyamon képezik a becsüsöket. Mert csak szakképzett, jó áruismeretű dolgozók végezhetik ezt a munkát.

Végezetül még egy kérdés. A bizományi titka?

— Nincs. Az embereknek több pénzük van, mindig szebbet akarnak. Erre alapozunk.

Matkó István